

Identificació de l'expedient

Resolució del procediment de tutela de drets núm. PT 18/2024, instat contra l'Hospital Clínic de Barcelona.

Antecedents

1. En data 12/02/2024 va tenir entrada a l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, per trasllat de l'AEPD, una reclamació presentada pel Sr. (...) (d'ara endavant, el reclamant), per la presumpta desatenció del dret de supressió de les seves dades personals que havia exercit prèviament davant l'Hospital Clínic de Barcelona (HCB).

Per acreditar-ho, aportava la documentació següent:

- Un escrit titulat "Model d'exercici del dret de supressió", en què el reclamant sol·licita la supressió de les seves dades personals relacionades amb un informe assistencial d'urgències amb les referències següents: "(...), CIP/(...), ingrés 05/05/2019, 06:52, alta 05/05/2019, 09:00." També manifesta que, en cas que es determini que les dades no es poden suprimir, s'oposa al tractament de les seves dades "per raons personals, de dret a la intimitat i en referir-se a un cas aïllat lleu que no afecta diagnòstics actuals ni futurs."
 - Un correu electrònic enviat pel reclamant en data 20/05/2022, adreçat a "protecciodades@clinic.cat", mitjançant el qual remet la sol·licitud signada per ell. Hi diu literalment "por favor, procedan a practicar la supresión/oposición solicitada y comuniquenme el resultado antes de 30 días naturales a este email para poder reclamar ante la Autoridad de control que corresponda si fuese necesario."
2. En data 01/03/2024, la reclamació es va traslladar a l'HCB per tal que en el termini de 15 dies formulés les al·legacions que estimés pertinents.
 3. En data 16/04/2024, l'HCB va formular al·legacions mitjançant un escrit en què, en síntesis, exposava el següent:
 - Que, en data 20/05/2022, va tenir entrada a la bústia de "protecciodades@clinic.cat" una sol·licitud del reclamant per exercir el dret de supressió en relació amb l'informe assistencial d'urgències relacionat amb el seu ingrés de 05/05/2019, en el que era aleshores l'Hospital Plató.
 - Que, durant l'any 2022, van haver-hi canvis organitzatius en la gestió de la bústia referenciada, motiu pel qual sembla que la sol·licitud del reclamant "va quedar sense atendre, al no detectar-se la mateixa (...)."
 - Que, en rebre el trasllat de la reclamació per part d'aquesta Autoritat, l'HCB ha derivat la sol·licitud a l'Àrea d'Atenció a la Ciutadania, amb indicació de la urgència

per resoldre l'exercici de drets objecte d'aquest procediment. I que, des d'aquesta àrea, se'ls indica que es respondrà el reclamant al més aviat possible.

- Que es remetrà a aquesta Autoritat còpia de la resposta facilitada al reclamant.
- Que "admet que no es va procedir a donar resposta en temps i forma al Sr. (...), havent-se ja comprovat que no quedessin altres sol·licituds pendents de les mateixes dates."

4. En data 17/04/2024, l'HCB ha aportat la resposta a la sol·licitud d'exercici del dret de supressió objecte d'aquest procediment, signat per la cap d'Àrea d'Atenció a la Ciutadania de l'HCB en data 16/04/2024. En aquesta resposta, diu literalment:

"Un cop revisat el vostre cas en particular, us informem que l'informe assistencial d'urgències de data 05/05/2019 no es pot despublicar del gestor assistencial per no haver complert encara el temps mínim de custòdia de documentació clínica previst en la normativa sectorial com a obligació pels centres sanitaris o prestadors assistencials."

Fonaments de dret

1. És competent per resoldre aquest procediment la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, d'acord amb els articles 5.b i 8.2.b de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades.
2. L'article 17 del Reglament (UE) 2016/679 del Parlament Europeu i del Consell, de 27 d'abril, relatiu a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de dades personals i a la lliure circulació d'aquestes dades (RGPD), regula el dret de supressió en els termes següents:

"1. El interesado tendrá derecho a obtener sin dilación indebida del responsable del tratamiento la supresión de los datos personales que le conciernen, el cual estará obligado a suprimir sin dilación indebida los datos personales cuando concorra alguna de las circunstancias siguientes:

- a) los datos personales ya no sean necesarios en relación con los fines para los que fueron recogidos o tratados de otro modo;
- b) el interesado retire el consentimiento en que se basa el tratamiento de conformidad con el artículo 6, apartado 1, letra a), o el artículo 9, apartado 2, letra a), y este no se base en otro fundamento jurídico;
- c) el interesado se oponga al tratamiento con arreglo al artículo 21, apartado 1, y no prevalezcan otros motivos legítimos para el tratamiento, o el interesado se oponga al tratamiento con arreglo al artículo 21, apartado 2;
- d) los datos personales hayan sido tratados ilícitamente;
- e) los datos personales deban suprimirse para el cumplimiento de una obligación legal establecida en el Derecho de la Unión o de los Estados miembros que se aplique al responsable del tratamiento;

f) los datos personales se hayan obtenido en relación con la oferta de servicios de la sociedad de la información mencionados en el artículo 8, apartado 1.

2. Cuando haya hecho públicos los datos personales y esté obligado, en virtud de lo dispuesto en el apartado 1, a suprimir dichos datos, el responsable del tratamiento, teniendo en cuenta la tecnología disponible y el coste de su aplicación, adoptará medidas razonables, incluidas medidas técnicas, con miras a informar a los responsables que estén tratando los datos personales de la solicitud del interesado de supresión de cualquier enlace a esos datos personales, o cualquier copia o réplica de los mismos.

3. Los apartados 1 y 2 no se aplicarán cuando el tratamiento sea necesario:

a) para ejercer el derecho a la libertad de expresión e información;

b) **para el cumplimiento de una obligación legal que requiera el tratamiento de datos impuesta por el Derecho de la Unión o de los Estados miembros que se aplique al responsable del tratamiento**, o para el cumplimiento de una misión realizada en interés público o en el ejercicio de poderes públicos conferidos al responsable;

c) por razones de interés público en el ámbito de la salud pública de conformidad con el artículo 9, apartado 2, letras h) e i), y apartado 3;

d) con fines de archivo en interés público, fines de investigación científica o histórica o fines estadísticos, de conformidad con el artículo 89, apartado 1, en la medida en que el derecho indicado en el apartado 1 pudiera hacer imposible u obstaculizar gravemente el logro de los objetivos de dicho tratamiento, o

e) para la formulación, el ejercicio o la defensa de reclamaciones.

Per la seva banda, l'article 15 de la Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals (LOPDGDD), determina el següent, també en relació amb el dret de supressió:

“1. El derecho de supresión se ejercerá de acuerdo con lo establecido en el artículo 17 del Reglamento (UE) 2016/679.

2. Cuando la supresión derive del ejercicio del derecho de oposición con arreglo al artículo 21.2 del Reglamento (UE) 2016/679, el responsable podrá conservar los datos identificativos del afectado necesarios con el fin de impedir tratamientos futuros para fines de mercadotecnia directa.”

D'altra banda, l'article 32 de l'LOPDGDD regula el deure de bloqueig de les dades suprimides, en els termes següents:

“1. El responsable del tractament està obligat a bloquejar les dades quan en dugui a terme la rectificació o la supressió.

2. El bloqueig de les dades consisteix en la identificació i la reserva d'aquestes, amb l'adopció de mesures tècniques i organitzatives, per impedir-ne el tractament, inclosa la visualització, excepte per a la posada a disposició de les dades als jutges i tribunals, el Ministeri Fiscal o les administracions públiques competents, en particular de les autoritats de protecció de dades,

per a l'exigència de possibles responsabilitats derivades del tractament i només pel termini de prescripció d'aquestes.

Transcorregut aquest termini s'han de destruir les dades.

3. Les dades bloquejades no es poden tractar per a cap finalitat diferent de la que assenyala l'apartat anterior. (...)"

En relació amb els drets previstos als articles 15 a 22 de l'RGPD, els apartats 3 i 4 de l'article 12 de l'RGPD, estableixen el següent:

"3. El responsable del tratamiento facilitará al interesado información relativa a sus actuaciones sobre la base de una solicitud con arreglo a los artículos 15 a 22, y, en cualquier caso, en el plazo de un mes a partir de la recepción de la solicitud. Dicho plazo podrá prorrogarse otros dos meses en caso necesario, teniendo en cuenta la complejidad y el número de solicitudes. El responsable informará al interesado de cualquiera de dichas prórrogas en el plazo de un mes a partir de la recepción de la solicitud, indicando los motivos de la dilación. Cuando el interesado presente la solicitud por medios electrónicos, la información se facilitará por medios electrónicos cuando sea posible, a menos que el interesado solicite que se facilite de otro modo.

4. Si el responsable del tratamiento no da curso a la solicitud del interesado, le informará sin dilación, y a más tardar transcurrido un mes de la recepción de la solicitud, de las razones de su no actuación y de la posibilidad de presentar una reclamación ante una autoridad de control y ejercitar acciones judiciales.

(...)"

En relació amb l'anterior, l'article 16.1 de la Llei 32/2010, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, referent a la tutela dels drets previstos per la normativa sobre protecció de dades personals, disposa el següent:

"1. Les persones interessades a les quals es denegui, en part o totalment, l'exercici dels drets d'accés, de rectificació, de cancel·lació o d'oposició, o que puguin entendre desestimada llur sol·licitud pel fet de no haver estat resolta dins el termini establert, poden presentar una reclamació davant l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades."

3. Una vegada exposat el marc normatiu aplicable, a continuació escau analitzar si l'HCB va resoldre i notificar, dins el termini previst per la normativa aplicable, el dret de supressió exercit pel reclamant, ja que precisament el motiu de la queixa que va iniciar aquest procediment de tutela de drets era el fet de no haver obtingut resposta dins d'aquest termini.

Respecte d'això, consta acreditat que en data 20/05/2022 va tenir entrada a l'HCB, a través d'un correu electrònic adreçat a "protecciondades@clinic.cat", un formulari de sol·licitud d'exercici del dret de supressió de les dades personals en l'àmbit de salut. Així mateix ho ha reconegut l'HCB en el seu escrit d'al·legacions.

D'acord amb l'article 12.3 de l'RGPD, l'HCB havia de resoldre i notificar la petició d'exercici del dret sol·licitat en el termini màxim d'un mes, a comptar a partir de la data de

recepció de la sol·licitud. De conformitat amb l'article 21.3.b de l'LPAC i l'article 41.7 de la Llei 26/2010, de 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya (LRJPCat), el còmput del termini màxim en procediments iniciats a instància de part (com és aquest cas) s'inicia des de la data en què la sol·licitud va tenir entrada en el registre de l'òrgan competent per tramitar-la. Així mateix, el termini màxim ho és per resoldre i notificar (art. 21 LPAC), de manera que abans que finalitzi cal notificar la resolució, o si més no poder acreditar l'intent de notificació (art. 40.4 LPAC).

Respecte d'això, l'HCB ha manifestat que durant l'any 2022 es van produir uns "canvis organitzatius en la gestió" [de les sol·licituds d'exercici de drets de protecció de dades personals] i que, per aquesta raó, la sol·licitud del reclamant "va quedar sense atendre." Afegeix que, en rebre el trasllat de la reclamació per part d'aquesta Autoritat, la va remetre a l'àrea competent per tal que la resolgués amb la màxima celeritat. L'Àrea d'Atenció a la Ciutadania de l'HCB ha resolt la sol·licitud el dia 16/04/2024. Per tant, tot i que l'HCB no ha aportat cap prova documental que n'acrediti la notificació al reclamant, s'ha d'entendre que la resolució de la sol·licitud és extemporània ja que, en qualsevol cas, la notificació s'ha produït amb posterioritat a la data en què finalitzava el termini d'un mes de la data de presentació de la sol·licitud.

4. Una vegada assentat l'anterior, escau analitzar el fons de la reclamació, és a dir si, d'acord amb els preceptes transcrits al fonament de dret 2n, és procedent suprimir les dades en els termes que sol·licita el reclamant. En concret, el reclamant demanava la supressió de l'informe de 05/05/2019 (antecedent 1è).

Com a punt de partida, cal tenir en compte que l'article 17 de l'RGPD regula el dret de supressió com el dret de l'afectat a obtenir del responsable del tractament la supressió de les dades personals que l'afecten, si hi concorre alguna de les circumstàncies previstes a l'article 17.1 de l'RGPD. El dret de supressió és un dret personalíssim i constitueix una de les facultats essencials que integren el dret fonamental a la protecció de dades personals. A més, amb l'exercici d'aquest dret es garanteix el dret fonamental a la protecció de dades. Per tot això, les limitacions a aquest dret de supressió han de ser les mínimes.

Les causes de denegació del dret de supressió les trobem regulades als articles 17.3 i 23.1 de l'RGPD, que disposa que les limitacions han d'estar previstes "a través de mesures legislatives" (art. 23.1 RGPD).

Atès que les dades que són objecte d'exercici del dret de supressió es refereixen a informació clínica, escau fer referència a la normativa sanitària que és d'aplicació. Així, els apartats 4t i 6è de l'article 12 de la Llei 21/2000, del 29 de desembre, sobre els drets d'informació concernent a la salut i l'autonomia del pacient, i la documentació clínica, en la redacció modificada per la Llei 16/2010, del 3 de juny, de modificació de la Llei 21/2000, estableixen el següent:

- "4. De la història clínica s'ha de conservar, juntament amb les dades d'identificació de cada pacient, **com a mínim durant quinze anys des de la data d'alta de cada procés assistencial**, la documentació següent:
- a) Els fulls de consentiment informat.
 - b) Els informes d'alta.
 - c) Els informes quirúrgics i el registre de part.

- d) Les dades relatives a l'anestèsia.
 - e) Els informes d'exploracions complementàries.
 - f) Els informes de necròpsia.
 - g) Els informes d'anatomia patològica.”
- 6. La documentació que integra la història clínica no esmentada per l'apartat 4 es pot destruir un cop hagin transcorregut cinc anys des de la data d'alta de cada procés assistencial.”**

D'acord amb l'anterior, la petició de la persona sol·licitant de suprimir l'informe mèdic referit a l'antecedent 1è no s'ajusta al que preveu la legislació sanitària, atès que, en el moment de presentar la sol·licitud (20/05/2022), no havia transcorregut el temps mínim durant el qual s'ha de conservar la informació. Aquest termini és de quinze anys, pel que fa la documentació que preveu l'apartat quart de l'article 12 de la Llei 21/2000, i de cinc anys, pel que fa la resta d'informació, d'acord amb l'apartat sisè del mateix precepte (“6. La documentació que integra la història clínica no esmentada per l'apartat 4 es pot destruir un cop hagin transcorregut cinc anys des de la data d'alta de cada procés assistencial”). Respecte d'això, escau fer avinent que, malgrat que el reclamant assenyala que la informació que demana suprimir es refereix a un “cas aïllat lleu que no afecta diagnòstics actuals ni futurs”, tal com estableix la normativa aplicable, es tracta d'informació clínica que s'ha de conservar un mínim de 5 anys. Aquestes circumstàncies, en connexió amb el deure de conservar la informació clínica, comporten la denegació de la supressió de les dades sol·licitada.

Assentat l'anterior, escau fer avinent al reclamant que la història clínica del pacient és informació confidencial, a la qual únicament poden accedir els professionals de l'àmbit de salut previstos a l'article 11 de la Llei 21/2000, de 29 de desembre, sobre els drets d'informació concernent la salut i l'autonomia del pacient, i la documentació clínica, els quals estan subjectes al deure de secret.

Resolució

Per tot això, resolc:

1. Estimar parcialment la reclamació de tutela formulada pel reclamant, atès que l'HCB no va respondre en termini la sol·licitud del reclamant. Quant al fons, no escau suprimir l'informe de 05/05/2019, atès que no ha transcorregut el termini de conservació previst per la normativa sanitària i valorada al fonament de dret 4t.
2. Notificar aquesta resolució a l'HCB i al reclamant.
3. Ordenar que la resolució es publiqui al web de l'Autoritat (apdcat.gencat.cat), de conformitat amb l'article 17 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre.

Contra aquesta resolució, que posa fi a la via administrativa d'acord amb els articles 26.2 de la Llei 32/2010 i 14.3 del Decret 48/2003, de 20 de febrer, pel qual s'aprova l'Estatut de l'Agència Catalana de Protecció de Dades, amb caràcter potestatiu les parts interessades poden interposar un recurs de reposició davant la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, en el termini d'un mes a comptar a partir de l'endemà de la seva

notificació, d'acord amb el que preveuen l'article 123 i següents de la Llei 39/2015. També poden interposar directament un recurs contenciós administratiu davant els jutjats contenciosos administratius de Barcelona, en el termini de dos mesos a comptar a partir de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb els articles 8, 14 i 46 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa.

Igualment, les parts interessades poden interposar qualsevol altre recurs que considerin convenient per defensar els seus interessos.

La directora,